

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Jacobi Alvarez de Paz Opera

De Exterminatione Mali, Et Promotione boni - Libri quinque

Álvarez de Paz, Jacobo

Lvgdvni, 1613

Mortificatione omnem perfectionem obtineri. Cap. 12.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77843](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77843)

Fœlicem siquidem dicitur, qui nil patitur, quod nolit, & illum beatum iudicamus, cui suppetunt, quæ capit. Qui igitur pro cœlestium desiderio, sæculi voluptatem odit, profectò per abstinentiam hostem suum, ubique declinare poterit. Rectè ergo vigor abstinentiæ Gad, id est, fœlicitas dicitur, qui ubique calcet sæculi blandimenta, quæ detestatur. Item qui pro amore Dei, afflictionem corporis diligit, ubi quæso, non inueniat aliquid vnde affligi possit: Si ergo iure beatus creditur, qui ubique inuenit quod amat: iustè vigor patientiæ, Affer, hoc est, beatus, nominatur, cui vndique obuiat quod desiderat. Sic ille. Tam si abnegatio lucem affert, oculos interiores mundat, & mentem pacat, atque tranquillat, non dubium quin ad donum orationis contemplationis que disponat.

Ex quo etiam sequitur, abnegationem duos orationis comites, impetrationem eorum quæ postulamur aut desideramus, & spirituales consolationem afferre. Impetrationem quidem: quoniam Dominus, qui impensè suos diligit, non negat illis, quod videt magno desiderio, magna preparatione, & fletu, ac lacrymis postulare. Qui verò orationi mortificationem adiungunt, ea se ad impetrandum disponunt, lacrymis, si non corporis, at mentis, id est, afflictione petunt, & se ingens habere desiderium postulatorum ostendunt. Iudith in cilicio, & cinere orans victoriam hostium impetrat. Esther ieiunans, & se affligens, Assuerum placat. Iosaphat prædicato ieiunio omnibus subiectis suis hostes effugit. Daniel deprecatur in ieiunio, sacco, & cinere, & stupenda dona consequitur. Et eodem modo nos, dum orationi mortificationem corporis, & multo magis sensuum, & affectuum compressionem copulamus, quod petimus, aut cupimus, suscipimus. At quis explicare sufficiat, quàm magnis consolationibus Dominus in orationis lectulo mortificatos recreet? Hoc alterius tractationis est. Interim tamen sciamus, quòd sicut in rebus sæculi oblectantes se ipsos, diuina consolatione priuantur; ita semetipsos vincentes, & abnegantes ineffabilibus sæpe consolationibus perfruuntur. Filij Israel non in Ægypto, sed in Deserto, postquam Ægypti farina defecerat, manna de cælo, quo reficerentur, sine vlllo labore suscipiunt. Ita iusti pane cœlestis consolationis abundant, cum oblectationes mundi deserunt, & per sui abnegationem quasi in quodam se deserto constituunt. Ibi gustant panem, quem non terra manibus hominum culta profert, sed cælum sponte demittit: Omne delectamentum in se habentem, & omnis saporis suauitatem. His dicitur in Proverbiis, vt potus cœlestis suauitatis concedatur: Date siceram mœrentibus, ait Salomon, & vinum his, qui amaro sunt animo. In his nominibus siceræ & vini, diuina consolatio, & in eo, qui amaro est animo, vir mortificatus exprimitur. Vnde Beda: Siceram & vinum hoc loco, supernam diuinæ sapientiæ consolationem dicit, quæ illis est exhibenda cordibus, quæ in inîmis consolari refugiunt, & quicquid occurrit in præsentî, amaro suscipiunt animo: solis, quæ nondum vident, gaudiis cœlestibus tota mente inhærentes, iuxta eum, qui dixit: Negavit consolari anima meamemor sui Dei, & delectatus sum. Hæc ille. O igitur flendam hominum insipientiam! qui ob terrenas oblectatiunculas, quas vix summis, labijs attingunt, cœlestium consolationum abundantia priuantur! O detestandam stulticiam eorum, qui magis volunt in rebus visibilibus, quàm in omnium creatore delectari! Sed ò nullis verbis satis damna-

Iudith. 9.
1. Esther.
4.
2. Paral.
20. 3.
Daniel.
9. 3.

Exod.

Sapient.
16. 20.

Prover.
31. 6.

Beda. li.
3. in Pro-
uer. ad
eundem
locum.

Psal. 76.
4.

A ram cæcitatem spiritualium virorum, qui ob res ferè nullius momenti, quas facillimè possent abicere, tam ineffabilibus bonis se indignos efficiunt. Nam secularis suo corpori indulgens aliqua percipit oblectamenta creaturarum, quæ saltem ad horam miserum corpus exfatiant, eiusque ad breue tempus appetitum, & desiderium explent. At nos pro nostri status ratione à mundi deliciis elongati, ob, nescio quas, puerilitates sensuum, & affectuum nostrorum, & ob, nescio quam, inanis gloriæ umbram cœlestes consolationes, certè maximas, & suauissimas perdimus, & donum sanctæ contemplationis admittimus. Tantæ ergo dementia nos pudeat, & qui iam maiora, & quæ alicuius videbantur esse momenti, reliquimus, ne ob res nihili tam suaui bona perdamus. Fortiter, & constanter abnegemus nos ipsos, quia sine abnegatione nunquam in sponsi arcanum intrabimus, nunquam cœlestes consolationes consequemur.

Mortificatione omnem perfectionem
obineri.

CAPVT XII.

C V I D Amplius de hoc præstantissimo abnegationis medicamento dicemus, nisi quod medici corporum, sua medicamenta laudantes, solent proficere, nimirum ea omnibus inualetudinibus carnis mederi, amabilemque salutem præstare? Dicant ipsi quod sibi libuerit, & suas curandi rationes exaggerent, quia nunquam vno dumtaxat medicamine vniuersos carnis morbos curabunt, nunquam eam à corruptibilitate vindicabunt, nunquam perpetua & indurpta sanitate complebunt. At nos verè, & sine vlla exaggeratione dicimus, vnum abnegationis medicamen omnes spiritus nostri infirmitates, plagasque depellere, & omnem sanitatem spirituales, quæ nobis volentibus semper duret, scilicet sanctitatem & perfectionem afferre. Nec est necesse repetere, de illa abnegatione esse sermonem, quam diuina gratia parit, & Deus, nos supernaturaliter mouens, in nobis efficit, sine quo nihil omnino possumus, & nec minimam perfectionis particulam comparare valeamus. Ioannes Cassianus mortificationem, perfectionis initium appellat. Mortificatione voluntatum, inquit, extirpantur, atque marcescunt vitia vniuersa. Expulsionem vitiorum virtutes fructificant, atque succrescunt. Pullulatione virtutum, putitas cordis acquiritur. Puritate cordis Apostolica, charitatis perfectio possidetur. At nos amplius dicimus: mortificationem nempe non tantum perfectionis inirium existere, sed illius beneficio animam omnes gradus perfectionis ascendere. Mortificatio enim, vt monstratum est, vitia extinguit, quatenus nos à malo retrahit. Mortificatio virtutes inserit, quatenus ad actus difficiles aggrediendos & sustinendos impellit. Mortificatio cor purificat, dum affectus moderatur, & rerum visibilibus desideria cohibet. Mortificatio denique mentem dissoluit, vt in altum perfectæ charitatis volet. Ab ipsa igitur omnis nostra perfectio dependet. Perfectionem quidem in primo volumine huius operis, sanitati comparauimus vt sicut sanitas corporis in humorum temperie, & membrorum ac virium integritate, & agilitate posita est; ita

Cassian.
lib. 4. de
instet. c.
43.

Timon.
lib. 3. p.
1. c.

sanctas, aut sanctitas animæ in ea vita gratiæ, quæ passionem temperet, & omnes virtutes inferat, & agilitatem ad omnia operum actionis, & contemplationis tribuat, est collocata. Hanc autem Dominus hominibus, mouendo eos ad indefessum mortificationis studium, concedit. Nam ea mortificationis parte, qua se à peccatis elongant, & à rebus creatis auertunt, ad Deumque conuertunt, spiritum gratiæ consequuntur. Post acceptam verò gratiam, quò se magis abnegant, maiorem passionum moderationem, & maius virtutum augmentum, & faciliorem aditum ad ineundam cum Domino familiaritatem, impetrant. Quare mortificatio est in omnibus perfectionis gradibus necessaria, quæ mentem paulatim vsque ad summam perfectionem extollit. Hanc mortificationem (quod certè præstantissimum est eius elogium) ipso studio orationis querimus, quod ideo sublimissimum inuenitur, quia eo mortificationem, & mentis puritatem, & Christi quandam similitudinem comparamus. Licet enim mortificatio ad orationem referatur, nosque abnegamus, vt puras ad Dominum manus leuimus: tamen ipsa oratio iterum ac contemplatio purissima ad mortificationem refertur, ideòque oramus, ac contèplamur, vt robur ad omnem mortificationem, & diuinæ legis obseruationem impetremus. Estque in hac re pulcherrimus quidam circulus, vt sicut ex niue aqua, & ex aqua nix gignitur; ita oratio ob mortificationem, & mortificatio ob orationem queratur. Ex quo elicitur in his duobus animæ perfectionem consistere: in illisque incipiendum esse, per illa progrediendum, atque in his vitam esse finendam, si volumus hinc nonnullam perfectionem habere, & ad præmia perfectorum euolare.

Videamus quàm verum sit, mortificationem ianuam omnis perfectionis existere, cui productio magni fructus spiritalis ascribitur. Dominus enim ait: Nisi granum frumenti cadens in terra, mortuū fuerit, ipsum solum manet; si autem mortuum fuerit, multum fructum afferet. Nam si hoc verbum à Capite, Christo, de quo ad litteram dictum est, ad eius membra transferamus, multum fructum morti carnalium appetitionum, vel mortificationi ascribi videbimus. Sicut verò nullus fructus nullam virtutis possessionem significat: ita paruus fructus nonnullam virtutis accessionem; & multus fructus virtutis perfectionem designat. Ex quo intelligendum est, vt quemadmodum Dominus per veram mortem suam multum fructum attulit; quia perfectissimè genus humanum redemit; ita iustus per veram, & perfectam mortificationem suam multum fructum afferat, id est, ad perfectam virtutem ascendat. Qui sine vlla sui abnegatione nullum fructum afferet, sed integer sensibus, & affectibus, & frigidus, atque inutilis permanebit. Cum aliqua verò mortificatione aliquem fructum dabit, licet parum, quia alicuius gradus virtutis erit particeps. At cum omnimoda mortificatione, qua verè mundo mortuus esse dicatur, copiosum fructum reportabit, quoniam ipsam virtutis perfectionem obtinebit. Is filius Christi prædilectus prædicabitur, qui ad similitudinem eius, cruci mortificationis affixus, vt multum fructificet, verè mundo mortuus esse videbitur. Poteritque Christum patrem appellare, & de eius singulari prouidentia gloriari, propter cuius amorem mundi vanitatem, & carnis voluptatem spreuit. Vnde Bernardus de scientia malorum ait: Alia est scientia mundi, quæ docet vanitatem: & alia scientia carnis, quæ docet voluptatem. Illa tanquam pater, ista tanquam mater nobis est. Sicut enim

A mater filio suo semper optat quietem, & omnem profusum laborem claudit à filio suo; sic caro incrassata, impinguata, dilatata recalcitrat, nec minimis saltem digitis patitur se contingi. Et sicut pater vult filium suum huc, illucque discurrere, vt adificet vnde aliquando magnificetur: sic & mundus vult hominem multis laboribus intricari, vt habeat vnde superbiat, vnde infletur, & desipiat de vanitate in id ipsum. Sanguisuga duæ sunt filia, id est, propriæ voluntatis, quæ quali radix est, duæ filia sunt vanitas, & voluptas clamantes, Affer, Affer. Hæ nunquam satiantur: nunquam dicunt: Sufficit. Si quis has plenè in se contriuerit, non immeritò sibi illam vocem poterit coaptare: Quoniam pater meus, & mater mea dereliquerunt me; Dominus autem assumpsit me. Hæc ille. Sicut verò nihil est illustrius, quàm Dei filium esse, Deumque patrem vocare & agnoscere; ita nihil potest esse mortificatione excellentius & vtilius, quæ iustis hanc confert amplissimam dignitatem. Planè eos facit filios Dei, quàm simillimos illi, quoniam omnem dissimilitudinem à peccatis, & prauis affectibus prouenientem consumit, & ad accipiendam de manu Domini perfectam charitatem, disponit. Ea est, quæ corda iustorum plenè ab inanibus sæculi desideriiis euacuans, apta facit, vt suauissimo perfectionis desiderio repleantur. Qui enim in quibusdam se abnegant, & in aliis seculum ipsi dissimulant, velut semiuacui, aut semipleni se ipsos non possunt hoc pretioso vnguento repleri. Qui verò omnimodæ mortificationi se tradunt, hi mundo vacui sunt, quos Dominus nullo pacto vacuos manere permittit, sed spiritu perfectionis replebit. Audiunt hi Paulum dicentem: Expurgate vetus fermentum, vt sitis noua conspersio, sicut estis azymi: curantque omnem malitiam, & immunditiam abnegare, & exuere, vt panes azymi, id est, puri, & sinceri, ac homines sancti, & perfecti reperiantur. Nam sicut panis aliquid fermenti habens non est azymus: ita iustus aliquid voluntariè immortificatum habens, non est omnino perfectus. Vt sic pateat omnem huius vitæ perfectionem mortificationi subniti & ex eius exercitatione constare.

Perfectio quidem benedictio Domini est, quam ipse post multos iustorum labores, ipsis tanquam maximè dilectis impertit. De ea dictum est in Proverbiis: Benedictio Domini super caput iusti. Nā cum Hebræa habeant: Benedictiones capiti iusti, quid melius huius benedictionis nomine intelligi potest, quàm ipsa iusti perfectio, quæ omnes eius benedictiones, id est, omnes virtutes, & omnia Dei dona comprehendit? Quæ optimè super caput iusti esse dicitur, quoniam primum mentem eius replet, & ex mente in vires animæ se diffundit. Eandemque promittit iusto se mundanti sanctus Dauid, cum ait: Hic accipiet benedictionem à Domino, & misericordiam à Deo salutari suo. Eam scilicet benedictionem, & eam misericordiam, quæ omnem ab eo (quantum in hac vita fieri potest) miseriam imperfectionum depellat. De ista que benedictione Ecclesiasticus ait: Benedictio illius quasi fluius mundauit: quomodo cataclysmus aridam inebriauit. Ita enim eximium perfectionis donum ad instar inundantis fluius, atque abundantissimæ aquæ, mentem fecundat, & copia celestium donorum inebriat. Hæc autem benedictio, vt mortificationis præmium mercesque promittitur. Quare & illi, qui districtis gladiis vituli adoratores trucidarunt, audierunt à Moyse: Consecratis manus vestras hodie Domino vniuersique in filio, & in

Ioan. 12.
24.

Bern. ser.
in illud
Sap. 6.
Iustum
deduxit
Domi-
nus.

1. Co rin.
5.7.

Prover.
10.6.

Psal. 23.
5.

Ecclesi.
39. 27.

Exod.
32. 29.

fratre

fratre suo, vt detur vobis benedictio.] Et similiter abnegantes se ipsos consecrant Domino manus suas in filio, & in fratre: in filio quidem, quoniam filios sui appetitus, id est, desideria inania cohibent: in fratre vero, quoniam corpus animæ socium, & quasi fratrem rationi subiiciunt. Quidni expectent benedictionem, qua vitiorum destructores, & fortes Domini milites prædicentur? Perfectionis itaque benedictio se ipsos abnegantibus datur. In illos quadrat illa imprecatio Ieremias: Benedicet tibi Dominus pulchritudo iustitiæ, mons sanctus. Quando enim ista imprecatio profertur? Adhuc dicent, inquit, verbum istud in terra Iuda, & in vrbibus eius, cum conuertero captiuitatem eorum. Cum igitur Dominus suorum captiuitatem conuertit, cum eos à misera seruitute peccatorum, quorum iugum per mortificationem excutiant, ad iustitiam transfert, tunc Christus, qui secundum interpretationem Hieronymi, monte sancto, & iustitiæ pulchritudine significatur, eis hanc amplam benedictionem communicat, quæ ipsi & sancti sunt, & tales (cum opus est) ab omnibus censeantur. Tunc impletur illud, quod in eodem propheta sequitur: Quia inebriauimus animam lassam, & omnem animam esurientem satiaui. Ideo quasi de somno suscitatus sum, & vidi, & somnus meus dulcis mihi.] Dominus enim omnem animam abnegationis labore fatigatam refocillat, & cibo perfectæ virtutis exsatiat, & potu cælestium consolationum inebriat. Sed ò salutaris ebrietas, quæ non torporem & somnum, sed mentem peruiabilem, & in cæpto labore perseverantem immittit. Refecti enim iusti, & bene potati dicunt: Quasi de somno suscitati sumus, quia illa cælestis refectio nos ad vigilandum, & amplius laborandum exsuscitat. Vidimus namque ineffabilia bona, quæ Dominus nobis communicat, & dulcedinem illius somni experti sumus, quia mens terrenis rebus defæcata, in sinu Sponsi soporatur, & dormit: & ideo laborem abnegationis resumimus, si fortè iterum dormiamus. Qui ergo hanc benedictionem, id est, perfectionem cupis, assidua mortificatione te ipsum exerce: illa enim est, quæ mentem euacuat, vt suauem illum liquorem accipiat. Nec potest quis sine abiectioe mali bonum consequi, nec sine expulsionem perturbationum ad perfectionis, ac tranquillitatis pacem peruenire.

Mortificationem esse imitationem Christi verissimam.

CAPVT XIII.

MENS nostra perfectio, quam, aspirante Dei gratia, consequi possumus, ad hoc summum potest prouehi, vt aliquam Christi Domini, & Saluatoris nostri similitudinem induamus. Neque enim est discipulus super magistrum, nec seruus super Dominum suum. Sufficit discipulo vt sit, sicut magister eius, & seruo, sicut Dominus eius.] Quod si ita est, felicitet satis actum erit nobiscum, si post immensos labores, perfectionis gratia susceptos, sicut magister noster ac Dominus, sumus, id est, aliqua, vel tantilla similitudine, eius perfectionis donemur. Sed hanc similitudinem per Dei gratiam assiduus, & diligens vsus mortificationis assequitur, qua Christi imagines reddimur, eiusque insignibus, ac veluti lineamentis induimur. Nam vt ex aliquo ligno imago cuiusdam regis affabre fiat, oportet illud ab arbo-

Are excindere, excissum è nemore extrahere, extractum ascia læuigare, læuigatum scalpello polire, politum penicillo viuis coloribus tingere, & per partes auri splendore contegere. Sic, vt ex homine pulcherrima Christi imago resulet, eadem omnino sunt necessitaria; quæ omnia mortificatio sculptrix diligentissima præstat, & ex his omnibus Christi imaginem in nobis figurat. Nam (vt à primo ordiamur) arbor, cuius rami sumus, est profectò vetus Adam, cuius succum iniquitatis per venulas, & occultos meatus naturalium affectionum trahimus, vt carni viuamus, & mortis fructibus oneremur. Ab hac verò arbore mortificatio nos cædit, dum amorém rerum mundanarum, quo veteri Adæ inhæremus, abscindit. Quem admodum enim ad ædificandum templum Domino, ligna in monte Libano cædebantur, & Hierosolymam comportabantur: ita vt Saluatori ex nobis in se ipsis templum extruamus, immò vt eius imagines efficiamur, necesse est ab impura protoparentis radice discindi, & ab eius moribus separari. Id autem abnegatio præstat, quæ dolorem animæ suis affectibus iunctæ contemniens, eam ab eo, quod diligebat, separat. Ipsa etiam hominem iam desiderio ab imitatione primi parentis separat à nemore, id est, à seculo extrahit. Quod quidem facit, vel dum opere ad aliquem statum vitæ spiritualis transfert, vel dum saltem affectu, & vitæ ab occupationibus terrenis disiungit. Quis enim poterit, nisi abnegando seipsum, aut sæculum actione relinquere, aut saltem ab eius actibus amore & affectu diuelli? Certè quæ amantur, nunquam sine labore & tristitia relinquuntur: oportet ergo, vt homo abnegatione sui hunc laborem ac tristitiam vincat, vt possit à morte sibi dilecta disungi, & ad vitam, quam non diligebat, iam verò amabilem reputat, reuocari. Vnde & in libro Esdræ ad Dominum dictum est: Mortificabis eum, felicitet hominem, vt tuam creaturam, & viuificabis eum, vt opus tuum.] Quia nimirum prius à creatura Domini, quæ illi displicent, remouentur, quàm ad no-
Buam ipsa vitam allurgat.
 Ligno verò isto mystico ab arbore euulso, & à nemore secularis conuersationis extracto, incipit abnegatio ipsum assiduus ictibus læuigare, & dolare, id est, continuis actionibus sibi convenientibus exercere. Nunc sensus cohibet, & superfluas rerum delectabilium perceptiones deserit. Nunc cogitationes ligat, & ab immundis, & inanibus rebus auertit. Nunc appetitiones frenat, & inordinatum amorem, tristitiam, iram, & affectiones reliquas in immoderatos actus prodire non sinit. Nunc corpus domat, & quod necessarium non est in cibo, in potu, in veste, in utensilibus, & in reliquis huiusmodi constanter refecat. Postquam verò his actibus veterem hominem læuigauerit, vires omnes quasi scalpello perficit, dum minores imperfectiones, quoad fieri potest, reicit, & abscindit. Deinde dum actionibus virtutum, licet laboriosis intendit, quasi penicillo viuos colores infundit. Et tandem dum cupiditatem minuit, ad aurum charitatis excipiendum disponit, quo homo non se supra reliqua omnia, sed Deum supra se, & sicut seipsum proximos diligit. Ex his autem omnibus imago Christi, & figura quædam Dei nostri confluit. Ad quod hortatur Paulus dicens: Sicut portavimus imaginem terreni, portemus & imaginem cælestis.] Nam sicut tunc portabamus imaginem terreni hominis, cum eius vitiis subdebamur, cum terrena & profana diligebamus, ita cælestis hominis induimus imaginem, cum his expulsi, & abscissis, normam conuersationis Christi tenemus. Quod Gregorius Nazianzenus his verbis testatur:

Ierem. 31. 23.

Hier. 10.

Ierem. 31. 25. 26.

Matth. 10. 14.

2. Paral. 2.

4. Esdra 8. 13.

1. Corin. 15. 49.

Nam